

Zas Latweefchu lauschu draugs.

1833. 8. Dezbr.

49ta lappa.

Zaunas sijnas.

No Pehterburges. Augsti zeenigs Keisers tai nakti, 23schai Nowembera iseijoht, 24tai nahkoht, us ihfu laiku irr aisbrauzis us Maskawu.

Tai nakti preeksch 11tas Nowbr. uhdens Newas-uppê, juhreas wehjam pufschohht, ahtrumâ wairak kâ 6 pehdas bija audsis un wiffas leijas weetas Pehterburgê pahrluhde.

No Rihges. Pagahjuschâ swehtdeenâ eeksch wiffahm muhsu Wahz' basnijahm jau sahze pehz teem jauneem basnijas likkumeem Deewakalposchanu turreht.

Tai paschâ deenâ Daugawa pawiffam aisfalle un laudis kahjahm sahze pahrnahkt.

No Leales pilssehtas, Jggaunu semmê. Tur pagahjuschâ waffarâ traks suns diwi wihrus kohde, ko tik zaur to glahbe, ka tuhlihn luppatas eemehrze stipri sahliâ uhdeni un weenâ gabbalâ prifchas winneem uslikke us wahim. Zâpatt arri zittâ pussê teem behrneem darrija, ko pehrnâ gaddâ tahds suns bija kohdis, un luhk'! arri tee lihds schai paschaj stundai irr weffeli. Wet tee laudis, kurreem pehrnâ gaddâ traks wilks wirsû nahze, un ko us zittu wihsî ahysteja, wiffi irr nomirruschi.

No Tobolskes walsts, Sibberi. Tai walsti ne tahk no Omskes pilssehtas dsihwo arri dauds no tahs tautas, ko sauz: Kirgis-Kasakkus. Schee kautini wehl lihds schim pehz sawas wezzas mohdes ar paschahm sawahm wadmala ehzinahm un ar wiffseem saweem sirgeem, lohpeem un leetahm wiffapfahrt pa teem leeleeem tuknesim wasajahs. Wet taggad jau daschâs pussês sahkt atmett wasanku dsihwi, usneimm dsihwoht kohku mahjâs un dohdahs us semmes kohpschanu. Waldneeki, lohkti par to preezadamees, ar Keisera sinu scheem wihs-

reem us daschadu wihsî nahf palihgâ un winneem arri tahdas dahwanas isdalla, kas winnus wehl wairak lai skubbina, kâ gohdigi laudis dsihwoht. Ne fenn winneem wehl dahwinaja fehklam 100 pubrus kweeschu un laikam schee paschi arri us to palihdschs, ka wehl wairak laudim labs prahts usnahks, dohtees us semmes kohpschanu. Lai Deems dohd!

No Wahj'semmes. Schinnî ruddenî gulbi itt agri, jau preeksh Mikkeleem no Wahj'semmes irr aieskrehjuschi; un tadehl laudis arri fakka: seematur buhschoht stipra. Arri tee zitti zella putni jau woi Septempera eefahkumâ woi gallâ bija noht, un turpretti meddeni un zitti seemas putni jau fenn atnahkuschî.

No Kalenderu semmes. Weens gudrs un mahjihes lungs, kas stipri dohdahs us semmes kohpschanu, tur ne fenn ar sawadu grahmatu wisseem laudim sinnu dewe, ka pats effoht atraddis un isprohwejis, kad fuhdus glabba woi pagrabôs woi zittâs dsikkâs weetâs, kur tohs neds wehisch, neds flapjums warr panahkt, ka tad semmei diwreis augligaki paleef, ne kâ tahdi irr, kas wallâs weetâs stahwejuschi.

Londoni ohrmannis few jaunus rattus irr lizzis fakalt; prohti: tahdus, kurreem eefschâ 108 zilwekeem ruhmes irr. Ak tawus ehrma rattus, tu gudrs Kalenderis! Woi ne drihs liffi few arri tik leelus fataisih, ka wesselu pilssehtu warretu eelife un us zittu semmi west? —

Turpatt mudrs balbeeris ar draugeem derreja, ka warroht weenâ paschâ stundâ 60 wihtreem bahrsdu nodsiht. Un luhf! eefsch trihswearendel' stundas winsch ar wissu scho darbu jau bija gallâ un zettortâ weerendelê tif tâ par garru laiku wehl 22 nopuzzeja.

No Sprantschu semmes. Parihse weenam leelam lungam trihs smukki behni bija, kas ne fenn winnam weenâ paschâ deenâ nomirre breefmitgâs fahpês, un tif zaur to, ka pawars winneem ehdeenu warra traufâ iswahridams, ne bija luhkojis, woi schis arr' labbi effoht ap-alwohts.

Zif dauds tee kohfi leeti derr, kas Widsemmes un Kurssemmes meschôs aug?

× Treschajs kohks: Elksnis.

Scho kohku juhs, mihti draugi un kaimini, tikpat labbi pasihstat, kâ es, un juhs arri sinnat, ka muhsu meschôs diwas fortes no winna atrohdahs, kurreu weenu sauzam: mell-elksni un ohtru: to baltu. Mell-elksni irr kohfi derrigs kohks, bet baltajs zittur dauds ne geld, ne kâ krahfni; tif schis labs

tiffums winnam irr, ka nozirfts jau eeksch mas gaddeem atwaffajahs. Bet lai arri wiffi kohki zittadi ne derretu, ne kà malkai, tatschu man retti kas pasaulé tif nikni reebj, ne kà tahds zilweks, kas apfahrt sawas mahjas wiffus mescha kohkus gluschi isnihzina, tà ka winnam pehzlaikà bes wiffas pa-ehnas ja-dsifwo, itt kà tuknesi. Zaur tahdu tihschu pohstifchanu, Deewam schelohr, arri dauds tuhstohsch mell-elfsna kohki pussauguschu tohp maitati, kas woi balkeem buhtu bijuschu derrigi woi brangu pa-ehnu dewuschu. Un zil smulki tahda muischa woi mahja isflattahs, kurrat jauks kohku pakrehstis ne truhst, woi no ohsoleem, mell-elfsneem, klawahm, leepahm woi gohbahm, jo schee kohki irr tee wiffsklaistaki muhsu semmè. Zadeht es arri wiffus schohs kohkus, ja arr' zits labbums no winneem ne buhtu gaidams, sawas mahjas tuwumà zil spehdams fargaju un kohpu, zerredams, ka tee wehl manneem behrnu behrneem woi zitteem laudim, kam manna mahja us preekschu peederrehs, buhschoht par preeku. Un mell-elfsni pahre wiffseem zitteem kohkeem weeglaki audsejami un schiglaki usaug, kaut gan arri agraki beidsahs, jo winni drihs ne paleek wezzaki, ne kà so gaddus. Bet arri winnu lappas, sehflu, pumpurus, misu un malku warr list leetà. — Lappas irr lohpeem labba barriba; gohwis, winnas ehdufchas, dauds peena dohd, un arri aitas winnas labprah ehd. Kad zilwekam no pahrsalbeschanas sohbi fahp, tad winnas, kà daschi laudis fakka, kaltehtas us waigu usliktas remdoht fahpes un waiga tuhkumu. Zeiz arri, ka nekaltehtas seewahm geldohr pee pahreetejn-schahm fruhim, winnas atmeekscheh. — Bluffas behg, kad ar elfsna lappahm istabu iskaiisa. — Ar teem seedeem un pumpureem us daschadu wiffi warr pehrweht, wiffbrangaki sihschu dragnas. Za sehkla derer liwulus buhrinà harroht un isfpaidihra dohd labbu elji preeksch dedsinaschanas. Zee zeekuri jeb seedu pumpuri geld, no winneem labbu un lehtu tinti preeksch rakstifchanas tai- sibt. Za mifa geld gehrmanneem jeb ahdminneem, ahdu gehreht, jo schee taifa no winnas sawu gehrsuppu jeb to bruhnu suppu; — derer tàpatt arri pehrwetajeem un zeppurneekeem, jo schee no winnas ar melluma sahlehni atkal sawadu stipru suppu iswahra. — Un nu tas kohks pats! — Itahlies semmè leela pilssehta irr, ko sauz Wenediges; scho tee laudis gan eefahze juhrmallà buhweht, bet pehzlaikà, nammu pee namma us juhras pussi likdami, drihs wiffu pilssehtu us paschas juhras bija buhwejuschi; un to winni padarrija, mell-elfsna balkus uh- dent stahwus eedsihdami un scheem wirsü sawus nammus ustaisidami. Jo uh-

X dent schis kohks, falsch eelais, gan drihs muhscham ne sapubst. Tadeht gudri laudis arri affu firrohbus un wiffadus bulwerkus labpraht ne no zitteem ne kà no fakkeem mell-elfsna kohkeem taifa. Bet ja jums kahda leeta ja-fataifa, kam ahrâ ja-stahw, fur gaisf dasittahs, tad no Deewa pusses ne nemmat elfsni, jo te schis kohks ne diwi gaddus ne isturr. Tatschu preeksch tahdeem eerohtscheem un zittahm leetahm, kas pajuntâ stahw, buhs derrigs deewsgan, un dischleri, dreimanni un plintu gehrbeji gan sinn, winnu us daschadu wihsî leetâ list. Taifa no winna rakstamus galdus, mehrneeku galdinus u. t. j. pr. — Bet pats stikafajs kohks, kas zittur ne fur ne derr, wehl malkai derrehs, wiffwairak preeksch eefala rijahm. Winna ohgles arri labbi warr dsiffinah un no winna pelneem potassi wahra. . . . s.

Drikketaja misseschana 48tâ lappâ.

Eai sinnâ no Watëru walts, paschâ widdu un gallâ, teem wahrbineem: "aisfalle un aisfalluschu" ne buhs buht, bet scheem: "nosfalle un nosfalluschu".

Sinna, zil naudas 4. Dezember-mehn. deenâ 1833 eeksch Rihges malksaja par daschahm prezzehm.

Par	Malksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.	Par	Malksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrziaus smaggu	1 55	1	pohdu (20 mahrzineem) wafku	5
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	tabaka	— 90
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	fweefta	2 30
—	ausu	— 60	—	dseltes	— 65
—	sirnu	1 30	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = milku	1 50	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = milku	1 70	—	kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu = milku	2 10	—	schichtu appinu	— 80
—	meeschu = putrainu	1 50	—	neschichtu jeb prezzes appinu	— 60
—	eefala	1 10	—	muzzu filku, eglu muzzâ	6 50
—	linnu = fehklas	3 25	—	lasdu muzzâ	6 75
—	kannepu = fehklas	1 20	—	smalkas fahls	4 10
1	wesumu seena, 30 pohbus smaggu	2 50	—	rupjas baltas fahls	4 25
barrot	wehrschu gaku, pa pohdu	1 —	—	wahiti brandwihna, puffedegga	9 50
			—	diwdegga	13 —

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 359 kapeikeem warra naudas.

Rihds 5. Dezember pee Rihges irr atnahkuschî 949 fuggi un aisbraukuschî 990.

Drihw drikket. No juhrmassas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. E. E. Napiersky.